

A FALU EGÉSZSÉGE és a falusi egészségügy gondjai

Balástya gazdag község. Jó néhány autótulajdonos tartanak számon a faluban. Évről évre 8-10 kényelmes, tágas lakóház épül, sok a televízió és a bútorok, mosógépek, rádiók is hamar gazdára lelnek itt. S jól szolgálja a kulturális élet föl-
lendítését, a műveltség emel-
lését a művelődési ház, amely
együtt a szegedi járás
egyik közművelődési bázisa is.

Az egészségügy azonban
eddig valahogy háttérbe szorult,
mikor a feladatokról,
meg a jövő terveiről esett
szó tanácsüléseken és más
fórumokon. Mintha itt kevesebb
volna a tennivaló, kevesebb
volna a megoldást
sürgető probléma, mint a község
életének más területein.

Sok a beteg — kicsi a rendelő

Dr. Kóródy István 24 esztendő-
t töltött már el a falu-
ban mint községi orvos. Az
utóbbi hónapokban egyedül
végezte a közel 20 ezer ka-
taszteri holdas területen az
orvosi szolgálatot. Csak az
idén kapott évek óta újra és
újra megismételt kérésének
megfelelően egy másik or-
vost is Balástya. Így köny-
nyebben meg a dolog. A sok
éve praktizáló Kóródy dok-
tor nagy gyakorlati tapasz-
talata és az új fiatal orvos
friss lendülete szerencsén
egészíti ki egymást.

Csakhat az orvosi rendelő
problémáját is meg kellene
oldani ahhoz, hogy a két
orvos munkája valóban ered-
ményes és a korszerű gyó-
gyászat követelményeinek
megfelelő legyen.

A jelenlegi rendelő most
már szükségmegoldásnak se
igen felel meg. A helyiség
még csak hagyján. De a ten-
nyérnyi városzobába egy-
szerre 7-8 embernél több
várakozó be sem fér. Így a
betegeknek a nagyobb szá-
léka kinn várakozik az ut-
cán a kocsikon, szekereken,
s emiatt vontatott, akadozó
a betegek ellátása. Új or-
vosi rendelőre van szükség.

Tervezi is a községi tanács
új, modern egészségügyi lé-
tesítést, s a terv megvaló-
sítására sor kerül a követ-
kező két-három esztendőben,
azonban valamilyen szerve-
zési módszerrel addig is se-
gíteni kellene ezen a hely-
zeten.

Segítsék a tsz-ek az orvos munkáját!

Tizenkét éve önálló község
Balástya. Addig Szegedhez
tartozott ez a kiterjedt, szí-
kes föltekkel, belvíz-lefolyá-
sokkal tarkított homokterület.
Az eltelt évtized alatt a köz-
lekedés, a megközelíthe-
tőség dolgában sokat javult
az állapotok az itteni tá-
nyavilágban, azonban az or-
vosnak most sem könnyű a
dolga, különösen tavasszal
meg ősszel, ha valamelyik
távolsági tanyára kell eljutnia
egy-egy beteghez. A legbiz-
tonságosabb jármű ezeken a

földutakon mind a négy év-
szakban a lovas kocsi. A nagy
munkák idején viszont nehe-
zen akad fölzsabadítható fo-
gat a szövetkezeti gazdasá-
gokban, még ha az orvosnak
volna is rá szüksége.

A távolabbi jövő feladata
lesz majd, hogy a termelő-
szövetkezeti majorságokban,
központokban egy-egy fiók-
rendelőt létesítsenek, ahová
meghatározott időpontokban
az orvos kimegy rendelni a
faluból.

Addig is, míg ez a terv
valósággá lesz, a szövetke-
zeti gazdaságok többet se-
gíthetnek az orvosi munkát,
mint mostanig. A gépkocsi
költséges befektetés és nem
is volna kifizetődő az ilyen
nehéz terepen. A tsz-vezetők
segítő szándékával
könnyen meg lehetne szervez-
ni az orvos és körzeti ápoló-
ló szállítást éppúgy, mint a
betegszállítást.

Segítőkézség és öntudat

Persze, ez nem csupán gyako-
rati, szervezési-technikai
feladat. Sokkal inkább neve-
lési, tudatformálási kérdés. A
községi érzés, a kollektív
felelősségérzet, az egymásért
való felelősség tudata most
bontakozik ki, most válik vi-
lágossá, határozottá a már kö-
zösen gazdálkodó parasztsá-
gban. Balástyan például pa-
píron jelenleg is van Vöröske-
reszt szervezet, amelyet az el-
múlt években nemegyszer
szervezték meg újra meg új-
ra. De rendszeres, gyakorlati
munkát eddig csak elvétve
végeztek a Vöröskezeszt-ak-
tívák. Pedig az ő munkájuk-
nak a falu közegészségügyé-
nek, rendjének és tisztaságá-
nak fejlődése szempontjából
különösen nagy jelentősége
volna. S főképp a termelő-
szövetkezetekben akadna szá-
mukra tennivaló.

Ezt a tevékenységet társá-
dalmi munkában kellene vé-
gezniük az embereknek. Úgy,
ahogy a városban is társá-
dalmi munkásokként dolgoz-
nak a Vöröskezeszt aktívái.
De a tsz-tagok csak munka-
egység-juttatás fejében vál-
lalnák a »társadalmi mun-
kát«, mások meg kimondat-
lanul vagy kimondottan fi-
zetést, anyagi juttatásokat
várnának érte. Dehát erre
sem lehetőség, sem alap nin-
csen. S ezért aztán akadozik
a társadalmi aktívák ügybuz-
galma. S ezért morzsolódnak
le az emberek a téli egész-
ségügyi tanfolyamokról is.

Összefogással

A községi egészségügyi ál-
landó bizottság tevékenysé-
ge is ezért nem eléggé hatá-
sos. Üléseket tartanak ugyan,
ott hoznak határozatokat is,
de azok megvalósításáról társá-
dalmi aktívahálózat hiá-
nyában a bizottság nem min-
dig tud gondoskodni.

Változást ezen a téren első-
sorban a termelőszövetkeze-
tek vezetőségeinek segítségével
hozzát. A falu orvosai sze-
rint helyes lenne, ha a tsz-
ekben megszervezett Vörös-

kereszt-szervezetek vállalnák
a közegészségügyi gyakorlati
munkát. Ez a szervezeti rend-
szer állandó és tényleges
kapcsolatot biztosítana egész-
ségügyi dolgozói, valamint a
termelőszövetkezetek, más-
részt a tsz-ek és a községi
tanács egészségügyi állandó
bizottsága között.

Nem a gépkocsi és nem a
kényelmes orvosi lakások
oldhatják meg a szegedi já-
rás falvaiban sem az egész-
ségügyi munkában jelenleg
meglehető gondokat, nehézsége-
ket. Hiszen dr. Kóródy Ist-
vánnak, aki 26 éve praktizál
itt, jelenleg sincs megfelelő
lakása s nincs és nem is volt
soha gépkocsija sem. Korsze-
rű orvosi rendelőkre, egész-
ségházakra, az orvosok meg-
felelő életkörülményeinek
biztosítására szükség van ter-
mészetesen, de az alapvető
feladat az, hogy az egész falu
szívügyének érezze ez felada-
tok megvalósítását, mert a
szocialista egészségügy meg-
teremtése széles körű társá-
dalmi összefogás nélkül lehe-
tetlen.

Papp Lajos

Befejeződtek az új KRESZ alkalmazásának előkészületei

Meghosszabbították az orvosi vizsgálatok idejét

Az új év első napján or-
szágsszerte életbe lép az új
KRESZ. Ezért felkerestük
Gyömbér János alezredest,
Csongrád Megyei Rendőrfő-
kapitányság osztályvezetőjét:
nyilatkozzon, mit tett eddig
a megyei főkapitányság az
új KRESZ zökkenőmentes
bevezetése érdekében. A követ-
kezőket tudtuk meg:

A Csongrád Megyei Rend-
őrfőkapitányság hosszú hó-
napokon át alaposan felké-
szült az új KRESZ bevezeté-
sére, az új szabályok alkalmazására.

A balesetelhárítási tanács
sokat tett a jogosítvány-
nyal rendelkezők kiokta-
tására, az új KRESZ is-
meretfésére.

A megye területén eddig kö-
rülbelül 9-10 ezer gépkocsi-
vezető részére tartottak
tájékoztató előadást a rend-
őrök és a társadalmi aktivis-
ták. Az előadások iránt igen
nagy volt az érdeklődés. Például
december 23-án a Jó-
zsef Attila Tudományegyetem
meghirdetett KRESZ-t
ismertető előadást több
mint 600 gépkocsivezető je-
lent meg.

Az előadások alkalmával
kiderült, hogy

a gépkocsivezetők szívesen
fogadták az új KRESZ-t,
főleg azért, mert az a mai
kor szellemének megfelel-
ően több megközelítést felold.
Ilyen például az 5-10 kilo-
méteres sebességhatárolás.
Több gépkocsivezető felve-
tette, hogy soknak találja a
37/62-es kormányrendelet
szerint háromszor forintig
terjedhető pénzbírságot. El-
beszélgettek ezekkel a gép-
járművezetőkkel is, és sike-
rült megértetni:

ezt a pénzbírságot csak a
súlyos baleseti okok és
társadalmi veszélyesség
kapcsán alkalmazzák.

Megmagyarázták azt is, hogy
ezek a szabálysértések, mint
például a balesettel kapso-
latos jelentési kötelezettség,
a szeszital-fogyasztás köz-
vetlen vezetés előtt, vagy ve-
zetés közben, valamint a re-
fektorozási szabályok meg-
szegése, az üzemképtelen
kormány- és fékberendezés,
a jogosítvány nélküli ve-
zés stb., mind olyan szabá-
lysértés, amely elkerül-
hető. Így tehát csak a gép-
kocsivezetőkön múlik, hogy
ne kerüljen alkalmazzni, ille-
tve kiszabni a pénzbírságot.

A KRESZ-előadások to-
vább szélesítették a rend-
őrség és a lakosság kapso-
latát is.

Sok hasznos és észrevétel hang-
zott el a forgalomszervezés-
sel kapcsolatban. A külön-
féle célra alakult elvi bi-
zottságok befejezték Szeged

Megjelent Lenin Összes Műveinek XXVIII. kötete

Az SZKP Központi Bizott-
ságának marxizmus-leniniz-
mus intézete és az állami
politikai kiadó gondozásában
megjelent Lenin Összes Mű-
veinek XXVIII. kötete. Az
új kiadásban a kötet »Az
imperializmus, mint a kapita-
lizmus legfelső foka« című
klasszikus mű előkészítő
anyagait tartalmazza, ame-
lyek »Füzetek az imperializ-
musról« címen ismeretese-
k.

A kötet tartalmaz két ed-
dig kiadatlan írást is. Az
egyik »Népelemezés, köz-
élelmézés« címmel leleplezi
azt a mítoszt, amely szerint
a kapitalizmusban fogyasztá-
si egyenlőség lehetséges. A
másik a svájci tőkeexporttal
foglalkozik.

Leninnek a »Füzetek az
imperializmusról« című mű-
ve ma is a forradalmi mar-
xizmus harci fegyvere. A mű
segítségét nyújt a kommu-
nista- és munkáspártoknak
az imperialista reakció, a
modern reformizmus, revizio-
nizmus és szektátság ideoló-
giája elleni harchoz.

Harminclakásos „készenléti bérházat” építenek

Tizenegymillió forint Szegeden a lakóházak karbantartására

Jövőre a Szegedi Ingat-
lankezelő Vállalat 46 millió
forinttal gazdálkodik, 11 mil-
lió forinttal többel, mint
idén. Az új év legjelentő-
sebb munkája lesz a 30 la-
kásos, úgynevezett készen-
léti bérház felépítése. Eddig
ugyanis a felújításra kerülő
házak lakóinak, valamint az
emeletárépítés miatt kiköl-
töztetett bérlők elhelyezése
nagy gondot okozott a vál-
latnak. Ezentúl

a készenléti ház lakásaiba
költöztetik majd az épít-
kezés idejére a lakókat,

mely a tervek szerint a Ka-
zinczy és a Dózsa György
utca sarkán épül fel.

Jelenleg az EM Tervező
Vállalatnál készülnek a ter-
vek, Előreláthatólag március
15-én adják át a tervezők a
tervdokumentációt az Inga-
lankezelő Vállalatnak. A vá-
rosi tanács, valamint az IKV
szakembereinek számításai
szerint erre a bérházra öt
évig lesz szükség.

Utána igen nemesen hasz-

nosítják majd a lakóházat.

A városi tanács felszámolja
a Cserepesi és a Csillag
téri szükséglakásokat, s az
itt lakókat költöztetik be a
Belvárosba.

Tovább folytatja az Inga-
lankezelő Vállalat a szegedi
bérházak felújítását. Mint
ismertes, a legújabb gyako-
rati szerint az emeletár-
építéssel egyidőben korsze-
rűsítik az egész lakóházakat.
Ezekre a munkálatokra jö-
vőre 18,5 millió forintot köl-
tenek. Ebből a keretből még
két nagy bérházat fiatalítá-
nak meg: a Károlyi utca 16.
és a Horváth Mihály utca 9.
számú lakóházakat.

A Szegedi Ingatlankezelő
Vállalat ezenkívül

saját szakembereivel jó nó-
hány régi bérházat újít fel.

Jövőre fejezik be az idén
elkezdett Dugonics tér 2.,
Bajcsy-Zsilinszky utca 17., a
Hunyadi tér 23. és a Tavasz
utca 15. számú házak felújítá-
sát. Ezenkívül ugyancsak
jövőre kerül sor a Topolya
sor 7., a Bem táborkor utca
6-7. és 20-as számú házak
korszerűsítésére.

Nagy gondot fordít a vál-
lat a lakóházak karbantar-
tására. Ezt mi sem bizonyít-
ja jobban, mint az, hogy jö-
vőre 11 millió forintot köl-
tenek a kisebb hibák kijavítá-
sára.

Továbbra is a házkezelő-
ségekhez bejelentett pana-
szok alapján végzik majd
a javításokat.

Mint ismeretes, jövőre fe-
jezik be Szegeden a 110-ről
220 volttra való áttérést. En-
nek megfelelően korszerűsít
az Ingatlankezelő Vállalat
villamos berendezését. 1963-
ban 6,5 millió forintos költsé-
ggel védő földelőláncot épít.
Ezenkívül további ter-
vezésre és kisebb beszerzésre
6 millió forintot fordítanak
az Ingatlankezelő Vállalat-
nál.

Elkészült a szegedi könyvkiadói terv

A negyedik évfolyamába
lépő Tiszatáj Lap- és Könyv-
kiadó eddigi működéséről
se alatt 24 irodalmi művet,
regényt, novellát és vers
kötetet adott ki Szeged-
en. 1962-ben is teljesítette
kiadói tervét, összesen hat
kötetet jelentetett meg. Az
1962-es tervben szereplő két
utolsó mű, Tóth Béla Atya,
fiú, szentlelek című kétköte-
tes regénye és Polner Zoltán
Öszinte vallomás című első
verseskötete most jelent
meg az év utolsó napján.

1963-ban lényegesen bővül
a Tiszatáj Lap- és Könyv-
kiadó terve. Az év első ne-
gyedében jelennek meg Csor-
di István gyulai író Galagony-
galy és Fenékel Judit Az
élet vidám dolog című no-
velláskötete, valamint Kiss
Lajos hődmézvási helyi néprajz-
tudós írásainak gyű-
teménye, Várhelyi kistü-
kór címmel.

Vallomás című jele-
nik meg Andrassy Lajos
második verseskötete. Sik-
lós Jánosnak is második
novelláskötete jelenik meg
1963-ban. Első prózai gyűj-
teményével jelentkezik Sz.
Simon István: Halál és é-
vek címmel humoros novel-
láinak, tárcáinak, satírái-
nak és karcolatainak leg-
javát foglalja kötetbe.
Ugyancsak első novelláskö-
tete jelenik meg Papp Zo-
ltnak is, Szembenézve ön-
magaddal címmel.

Új verseskötettel jelentke-
zik Lódi Ferenc, valamint
első verseskötetével szerepel
a kiadói tervben három fia-
tal költő, Gál Sándor, Hat-
vani Dániel és Németh
Ferenc.

A hideg a falvakba hajította az Appennin-hegység farkasait

A szombatra forduló éjje-
len a Skandináv-félszigettől
az Iber-félszigetig húzódo
nyugat-európai partokon ve-
gig kód is társult az ezeken
a vidékeken szokatlan erős
hideghez — jelentik a hír-
ügynökségek.

A legújabb jelentések sze-
rint Svédország középső és
déli részére újabb hótelegek
dúdultak. Az országutakon a
kód miatt a járművek ismé-
telten torlódtak az országta-
kon. Angliában is a kód te-
te még veszélyesebbé a köz-

lekedést az ország amúgy is
eljegesedett úthálózatán.
Angliában egyébként mintegy
26 szombati labdarúgó-mér-
kőzés maradt el.

Olaszországban — különö-
sen Milánó, Bologna és Ve-
rona környékén — erősen
havazott. Vastagodott a hóta-
kar az Appennin-hegységben
is. Az újabb hófúvás a fal-
vakba hajította a hegység ki-
éhezett farkasait. Avellino
községben az állataikat védő
parasztek több farkast el-
ejtettek. (MTI)

Szegedi orvos nyerte a TIT egészségügyi pályázatát

Korábban hírül adtuk,
hogy a Tudományos Ismeret-
terjesztő Társulat országos
szemléltetési pályázatot hir-
detett az ismeretterjesztő
előadások tartalmasabbá,
vonzóbbá tétele érdekében.
Az országos pályázaton szá-
mosan vettek részt, köztük
szegediek is. Az országos há-
rom díj közül első díjat
nyert dr. Zalányi Sámuel, a Szegedi
Orvostudományi
Egyetem egészségügyi szer-
vezési tanszékének adjunktus-
a »Rendezünk egészség-
ügyi felvilágosító kiállítás-
című értékes tervezetért.

Dr. Zalányi Sámuel egye-
temi adjunktus több mint tíz
esztendőig volt Pusztamérge-
sen körzeti orvos, ahol a falu
egészségügyi munkáját ve-
zette és irányította. Ezalatt

gazdag tapasztalatokat szer-
zett. A falu szocialista arcu-
latát egészségügyi felvilágo-
sító munkával is szolgálta,
rendszeresen tartott ismeret-
terjesztő előadásokat. Ennek
kapcsán új szemléltetési
módszereket dolgozott ki.
Ezek összegzését tartalmazza
a pályadíjas tervezete, ame-
lyek az általános egészség-
ügyi ismereteket szemléltető
fényképsorozattal dokumen-
tálják. A 24x36 centiméter
nagyágú fényképfelvételek
dr. Zalányi Sámuel saját
munkái. Jó szerkesztésben
ezeket nyújtotta be a pályá-
zatra. S mellékelt hozzájuk
egy írásos dolgozatot is,
amelyben összefoglalta eddigi
tapasztalatait a felvilágosító
egészségügyi előadásokkal
kapcsolatban.